

net af Omsætningssteder. En Jernbane paa-
 langs gennem den vestlige Halvdel af Jys-
 land (Hør!) med en Udmunding til en saa
 taalelig Havn paa Vestkysten, som man kan
 faae, er efter min Overbeviisning det egent-
 lige Hovedværk af den Art, som foreligger i
 Danmark. Efterat jeg har udtalt dette, skal
 jeg imidlertid ikke lade mig afholde fra, ogsaa
 at forfølge denne Sag, da jeg meget godt veed,
 at man maa tage hvad man kan faae, og ikke
 altid skal bortskjyde det Taalelige, for at faae
 det Bedste. Spørgsmaalet er altsaa egentlig
 her: har denne Jernbane nogen stor Vigtig-
 hed som Jernbane, det vil sige som Trans-
 portmiddel? Som almindelig Transportmiddel
 forekommer den mig ingen Vigtighed at have;
 en Jernbane, der gaaer igennem et i sig selv
 lille Land (Hør!) med mange Havne, mange
 gode Udfibningssteder, har ingen stor Vigtighed
 for Handel og Omsætning, medmindre man
 kan sige: begge de Endepunkter, den forbinder,
 ere vigtige, enten i sig selv eller ved de For-
 bindelser, de have med andre Dele, det være
 af Staten eller af Udlandet. Det ene Ende-
 punkt er unægtelig vigtigt ved sig selv, det er
 Hovedstaden i Landet, og jeg skal senere komme
 til at vise, hvorledes det kun er dette ene En-
 depunkt, som kan give det andet nogensomhelst
 Betydning; det andet Endepunkt har ved sig
 selv ingen Betydning, det har ingen Betydning
 ved sin Størrelse, det har ingen Betydning ved
 sin commercielle Beliggenhed, det har ingen
 Betydning ved det, det frembringer i sig eller
 der frembringes omkring det, og dersom man siger:
 det har en Betydning ved den Strøm af Reisende
 fra alle Landets forskellige Steder, som kommer
 derhen, saa siger jeg: det er et unaturligt Middel
 at skaffe de Reisende til Hovedstaden fra de
 fleste Steder, thi saasnart Havet først skal be-
 fares, har det mindre paa sig, om denne Fart
 varer nogle Timer kortere eller længere, hvor-
 imod det baade er bekosteligt og besværligt at
 skulle skifte fra Fartoi til Vogn og fra Vogn
 til Vogn inden man kommer til sit Bestemmel-
 sessted. Med Hensyn til Varer er denne
 Ulempe endnu større, thi det forekommer mig
 ganske besynderligt, om Dampbaade, som ikke
 ved kunstige Midler, ved at holdes for Sta-
 tens Regning, men ganske naturligt netop

blive ført til det vigtige Punkt, først skulde
 føre sine Vareartikler til Korsør og sætte dem
 iland der, for at disse derpaa skulde bringes
 paa Jernbanen til Kjøbenhavn og der igjen
 læsses paa en Vogn og bringes til Byen,
 istedetfor at Varen kunne bringes directe ind
 i Havnen, og maaskee, enten ved Dampbaa-
 dene selv eller ved Pramme, lægge lige til
 Bolværket paa det Sted, hvor de skulde bruges
 eller magazineres. Som Varesendelsesmid-
 del vil derfor denne Jernbane kun faae en
 gunstig Betydning, naar Staten anvender sine
 Midler til at skaffe Varerne derhen ved Trans-
 portfartoi, som ikke mere rettes directe til
 Kjøbenhavn, hvilket var det naturlige, men
 til Korsør, hvilket for denne Sags Skyld er
 det unaturlige. Der staaer endnu en tredie
 Deel tilbage, og det er den vigtigste. Jeg vil
 indrømme, at den har en ikke ringe og maas-
 kee en overveiende Vigtighed, en saa stor Vigtig-
 tighed, at den alene maaskee kan retfærdiggjøre
 et saa stort Offer; det er nemlig den eneste
 Maade, hvorpaa vi nogenlunde kunne flytte
 Kjøbenhavn nærmere til Centrummet af Riget.
 Vi komme derved paa ingen Maade til at
 flytte det i den Betydning, hvori det burde
 flyttes, naar vi skulde bringe vort Rige til
 den Sikkerhed og Opblomstring, som det burde
 have; det er min Overbeviisning, at saalænge
 vi ikke kunne frigjøre os for at ville bruge
 Kjøbenhavn til Andet end det, den efter sin
 Beliggenhed og sine naturlige Forhold bør
 være for Landet, for Staten Danmark, saa-
 længe vil der føles et Savn, men jeg
 indrømmer meget gjerne, at vi maae bøde paa
 Manglerne saa godt vi kunne, og dertil hjæl-
 per unægtelig denne Jernbane, den flytter det,
 man kan sige, i mange Henseender mindre
 heldigt beliggende Forbindelsessted til en noget
 heldigere Beliggenhed. Jeg veed meget vel,
 at der er Mange, som tillægger dette en over-
 ordentlig Værdi; jeg vil ikke nægte, at jeg
 tillægger det nogen Værdi, men langt fra en
 saa stor, som maaskee mange Andre. Imidler-
 tid er det et Regnestykke, vi skulde opgjøre, om
 de Fordele, der opnaaes ved paa denne Maade,
 saa at sige, at flytte Kjøbenhavn til det andet
 Endepunkt af Jernbanen, og derved nærme det
 mere til Midten af Riget, kunne opveie den